

List do kół Polskiej Partii Socjalistycznej – oraz sympatyków PPS

Kapitalizm

Świat Zachodu – świat zorganizowany wokół neoliberalnej doktryny gospodarczej i obecnej formy „demokracji liberalnej” pogrąża się w kryzysie. Kapitalizm zużył już niemal całe paliwo, jakie napędzało jego istnienie. W większości miejsc na świecie, a szczególnie w Stanach Zjednoczonych i Europie, kończą się zasoby pracy podatnej na wyzysk. Kończą się, możliwe do eksploatacji, zasoby naturalne Ziemi. Kapitalizm wyczerpuje się. Problemów kapitalizmu nie rozwiążą nowe technologie, robotyzacja, sztuczna inteligencja, samochody autonomiczne czy loty w kosmos. To tylko narzędzia, które mogą działać równie dobrze na rzecz ludzi pracy, jak i niemal wyłącznie na rzecz właścicieli kapitału a ze szkodą dla klasy pracującej. O społecznych skutkach ich zastosowania zdecyduje SYSTEM społeczno-gospodarczy, w ramach którego będą działały. Wiemy, że w systemie kapitalistycznym nie przyniosą one poprawy jakości życia najsłabszych mas obywateli. Co więcej, niosą wiele zagrożeń dla klasy pracującej takie jak: dalszy wyzysk ludzi pracy, degradacja środowiska naturalnego, łamanie praw człowieka, niesprawiedliwe nierówności i wojny.

W świetle stale powiększających się gigantycznych nieuzasadnionych nierówności i pogarszania się poziomu życia większości społeczeństwa nie trzeba już nikogo przekonywać, że „skapywanie dobrobytu” od bogacących się właścicieli kapitału do uboższych nie działa. Narastający lęk o przyszłość i frustracja związana z pogarszającymi się warunkami życia większości ludzi powoduje, że poszukują oni sposobu uniknięcia nieuchronnej katastrofy i rozładowania złych emocji związanych z obecnym stanem życia społecznego. Wraz z lękiem o przyszłość i niezadowoleniem z jakości życia upowszechniają się postawy negujące stan współczesnej rzeczywistości politycznej i bunt.

Frustracja i bunt

Tam gdzie postawy frustracji i buntu nie natrafiają na ofertę przekonującej alternatywy - niekapitalistycznej oferty programowej - tam w odruchu negacji obecnego systemu, ludzie nader często pokładają nadzieję na dobrą zmianę w nieliberalnych formach kapitalizmu: silnej, autorytarnej władzy, mrzonkach nacjonalizmu i faszyzmu, różnych postaciach konserwatyzmu, oraz kapitalistycznych formach populizmu. Poszukują przyczyn nieakceptowalnej rzeczywistości w podsuwanych im przez prawicowych polityków postaciach wroga: fałszywej figury komunizmu, „ideologii gender” i LGBT, migrantów, innowierców czy wyższych warstw inteligencji. A ta postawa nie rozwiąże ich problemów. Wręcz przeciwnie, podtrzymuje wszystkie przyczyny frustracji i stwarza nowe bardzo realne zagrożenia. W ten sposób świat staje się coraz bardziej niebezpieczny i coraz mniej przyjazny dla życia. Bo taka polityka nie podważa głównych zasad systemu kapitalistycznego, który przecież wszystkie te problemy stwarza.

Słowo klucz: antykapitalizm

Patologiczne zjawiska, będące wynikiem działania kapitalizmu, zarówno te, które są bezpośrednimi ekonomicznymi skutkami jego działania, jak i populistyczna, konserwatywna i wsteczna reakcja polityczna, nie musi być wyłącznie zagrożeniem. Jest oczywiście także nadzieją! Nadzieją na prospołeczną zmianę - bo zmiana polityki opartej na dominacji interesu kapitału nad interesami ludzi pracy w warunkach współczesnej Europy jest możliwa! ANTYKAPITALIZM – to wielki obowiązek i wielkie zadanie dla nas – socjalistów.

Zbudujmy wizję

W czasie płynnej ponowoczesności miliony ludzi poszukują odpowiedzi, jak zmienić swoje życie, jak uniknąć zagrożeń, jak uczynić życie lepszym, bezpieczniejszym, sprawedliwszym, racjonalnie urządzonym. Poszukują remediów na bolączki rzeczywistości - poszukują rzetelnej wiedzy i argumentów, przekonujących rozwiązań społecznych i gospodarczych, obiecujących idei. Poszukują przecież nadziei i śmiałej, możliwej do osiągnięcia wiarygodnej WIZJI przyszłości.

Światowa socjalistyczna, demokratyczna lewica, osłabiona rozczarowaniami, jakie przyniosły lewicowym ideom wynaturzenia stalinizmu, a także zdrada lewicowych ideałów i koncepcji,

jakiej dopuścili się zwolennicy „trzeciej drogi” (przedstawiciele socjaldemokracji), teraz wychodzi z kryzysu. Chylenie się neoliberalnego kapitalizmu ku upadkowi i zagrożenia, jakie to stwarza, otwiera przed nami kolejną szansę. Szansę, której nie wolno nam zaprzepaścić! Co zatem robić?

Naszym zadaniem jest stworzenie wiarygodnej, a jednocześnie atrakcyjnej, porywającej WIZJI polityki ekonomicznej i społecznej, która działać może w interesie ludzi pracy, a nie kapitału! Wizji świata po kapitalizmie.

Tworzeniu tej wizji towarzyszyć powinno wyjaśnianie współczesnych procesów ekonomicznych i społecznych świata w kategoriach klasowych. Ukazywanie, czyje interesy i w jaki sposób wspierane są przez neoliberalną ideologię, teorię i politykę. Demaskowanie manipulacyjnego języka neoliberalnej filozofii i propagandy.

Niezbędna jest także rzeczowa, przekonująca, zdecydowana krytyka prawicowego populizmu oraz antydemokratycznych idei autorytarnych i faszystowskich.

Dla odbudowy autorytetu i poparcia społecznego nie powinniśmy zaniedbywać relacji z polskimi i międzynarodowymi ugrupowaniami i ruchami demokratycznej lewicy społecznej.

Zastosowanie analizy i krytyki klasowej do wyjaśniania współczesności jest oczywiście niezbędne. Ale skuteczna zmiana w praktyce, w znaczącej skali, będzie możliwa tylko wtedy, kiedy uda nam się uruchomić szeroką debatę społeczną wokół oferty programowej – naszej WIZJI. Bo to właśnie wizje i idee, nawet nie pozbawione elementu utopii, zmieniają świat swą przemożną siłą ludzkich emocji - nadziei.

Korzenie

Jesteśmy partią pielęgnującą olbrzymie tradycje i dorobek ideowy ruchu robotniczego.

Jesteśmy partią ludzi, dla których idea socjalizmu jest myślą przewodnią. Naszą busolą jest i powinna być klasowa analiza funkcjonowania społeczeństwa i obecny od początku w ruchu socjalistycznym system wartości, w którym dobro wspólne, sprawiedliwość i prawa człowieka są na czołowym miejscu.

Nasze przekonania, wrosnięte silnie korzeniami w ponad 130 letnią historię PPS, napawają nas dumą. Nie zapominajmy swych historycznych dokonań.

Jednak we współczesnych realiach nie możemy z jednej strony pogrążyć się nadmiernie w kontemplowaniu przeszłości, a z drugiej - tolerować naszą znikomą obecność w świadomości społecznej współczesnej Polski. Zadaniem partii politycznej, w szczególności partii politycznej, której ideały zbieżne są z wartościami większości społeczeństwa (klasy pracującej), jest żywa obecność w przestrzeni publicznej i realizacja dialogu politycznego, który ma prowadzić do urzeczywistnienia wspólnych wartości, ideałów i celów politycznych. Partia zmiany – a taką, jak sądzę jesteśmy i być powinniśmy – to partia aktywnej walki i odważnej inicjatywy. Niech naszą siłą stanie się odważna wizja przyszłości Polski i Świata.

Współbrzmienie i otwartość

Trzymając się naszych wartości musimy pamiętać, że zadaniem lewicy jest obecność w realnej tkance społecznej i współbrzmienie ze wszystkimi postępowymi ruchami i inicjatywami społecznymi, które zgodne są z systemem wartości i lewicową wizją świata. Nie możemy zatem ignorować realnie przebiegających procesów społecznych i stanu społecznej świadomości.

Nawet jeśli aktualny język i argumenty do opisu rzeczywistości różnią się od naszego, trzeba

umieć, używając swoich argumentów współbrzmieć z postępowymi ruchami społecznymi, towarzysząc realizacji wspólnych (choćby tylko częściowych) celów. Warto spoglądać krytycznie na obecny niekiedy w naszym otoczeniu pryncypializm – szukanie wroga w każdym, którego poglądy lub sposób działania choćby trochę odbiegają od naszych wyobrażeń. Bez naszej obecności w dialogu z ludźmi, którzy mogą stać się naszymi sojusznikami, nie zrealizujemy naszych zamierzeń.

Nie możemy zatem dystansować się od bieżących postępowych trendów, obecnych w społeczeństwie i postępowych ruchów społecznych. Pamiętając o naszych pryncypiach powinniśmy iść ramię w ramię i politycznie współbrzmieć z:

- inicjatywami, zmierzającymi do ochrony klimatu i środowiska naturalnego;
- ruchami, działającymi na rzecz obrony i umacniania demokracji;
- działaniami na rzecz faktycznego równouprawnienia kobiet;
- obroną praw pracowniczych i przeciwdziałaniem nierównoścom społecznym;
- inicjatywami, zmierzającymi do obrony praw najsłabszych: osób z niepełnosprawnością, dzieci i osób wykluczanych ekonomicznie;
- działaniami, sprzeciwiającym się narastaniu ksenofobii, nacjonalizmu i faszyzmu oraz wszelkim tendencjom autorytarnym i totalitarnym;
- ruchami wspierającymi prawa człowieka;
- obroną praw mniejszości.

Rozumiejąc procesy, które są istotą współczesnego kapitalizmu, idąc drogą wyznaczoną przez busolę naszych wartości i ideałów, powinniśmy postawić sobie zadanie wyjaśniania, w jaki sposób kapitalizm przyczynia się dewastacji naszych wspólnych wartości oraz potwierdzać słuszność i potrzebę obecnych w społeczeństwie postępowych dążeń. Naszym zadaniem jest także obnażanie obłudy i zakłamania języka neoliberalizmu i prawicy politycznej. Rozbijanie stereotypów, które udało im się zakorzenić w świadomości społecznej.

Być liderem zmiany

Ale nie możemy na tym poprzestać. Samo współbrzmienie z aktualnymi postępowymi trendami czy krytyka prawicowej polityki nie wystarczy. Aby realizować społeczną zmianę, musimy sukcesywnie stawać się twórcami i oferentami, a w końcu powinniśmy zostać uznani za liderów projektu zmiany.

Do tego potrzebny jest nam oczywiście ów projekt – porywająca WIZJA sprawiedliwej, racjonalnej przyszłości.

Propozycja – projekt działania

Dlatego proponuję kołom PPS rozpoczęcie debaty, zmierzającej do stworzenia naszego projektu politycznego: wizji Polski (a może i Europy) po kapitalizmie. Przekujmy nasze przekonania (nasz antykapitalizm), nasze marzenia i nadzieję w śmiały, budzący społeczne emocje projekt. Zróbmy to po to, aby potem pokazać go publicznie. Niech zachęca zwykłych ludzi do śmiałych marzeń, niech budzi uśpioną neoliberalną propagandą wyobraźnię. Niech złości tych, których powinna złościć. Niech zachwyci ludzi młodych. Niech da nadzieję. Niech obudzi naszą energię i wezwie do działania.

Efekt naszej pracy – nasz wspólny projekt powinien zawierać katalog możliwie konkretnych

rozwiązań gospodarczych, ekonomicznych albo społecznych, które stawać by się mogły celami naszego działania albo szkicami projektów, wymagającymi doprecyzowania, czy po prostu elementami wizji przyszłości. W wielu wypadkach warto do takich projektów dodać krótkie uzasadnienie lub zbiór argumentów za ich zastosowaniem. Czasem warto będzie przewidzieć argumenty przeciwników i nasze kontrargumenty. Zawsze trzeba dobrać właściwe słowa, syntetyczne a trafne sformułowania. Pamiętajmy, że piszemy dla ludzi i liczymy na to, że je zrozumieją i że wzbudzą w nich pozytywne emocje.

Proponujemy aby wstępnie projekty przedyskutowywane były w kołach (niekoniecznie jako dyskusja wewnętrzna – może uznać, że dobrze podyskutować o Waszych propozycjach w gronie szerszym niż członkowie partii). W kołach też powinna następować ich wstępna kwalifikacja. Prosimy nie wysyłać projektów zbyt długich, niejasnych albo niespełniających innych oczekiwań członków koła. Wybierzcie dwa lub trzy najlepsze i wyślijcie. Projekty powinny być napisane w edytorze tekstu i wysłane email'em na podany adres.

Po otrzymaniu projektów stworzymy grupę chętnych wolontariuszy, którzy spróbują je uporządkować i jednolicie zredagować. Do tej pracy zaprosimy chętnych przedstawicieli kół lub twórców projektów. Być może w niektórych przypadkach uda nam się posilkować wiedzą ekspertów zewnętrznych. Opracowane projekty prześlemy do kół uczestniczących w tej wspólnej pracy. Mamy nadzieję że powstanie dokument, który będzie mógł być wykorzystany przez koła i wszystkie struktury statutowe partii.

Warto przedstawić konkretne rozwiązania dla nabrzmiałych (uważanych za aktualne) problemów. Przedstawiam tu otwartą, przykładową listę projektów/tematów:

- wychodzące naprzeciw niedostatecznej demokracji w Polsce oraz w UE,
- łagodzące lub likwidujące nierówności majątkowe i dochodowe,
- dotyczące polityki klimatycznej i ekologicznej,
- reforma systemu pracy (praca płatna i nieodpłatna oraz cały zestaw zagadnień prawa pracy i nadzoru państwa),
- likwidacja rajów podatkowych i przywilejów gospodarczych korporacji,
- powstrzymanie i odwrócenie narastania nieuzasadnionych nierówności,
- usamorządowanie,
- reforma komunikacji społecznej (media),
- rozdział instytucji Kościoła od państwa,
- reforma modelu i praktyki edukacyjnej,
- reforma finansów i polityki monetarnej,
- rozwój (poszerzenie) liberalnej polityki dot. praw człowieka – czas wolny, mieszkanie, samostanowienie)
- reforma ustrojowa, zapewniająca rzeczywisty trójpodział władzy i prawa obywatelskie;
- reforma sądownictwa,
- inne

Prosimy wszystkie członkinie i wszystkich członków PPS oraz naszych sympatyków o przysłanie swoich propozycji, sugestii, uwag na adres cpk.akcja@gmail.com

Mile widziane będą też głosy osób niebędących sympatykami PPS ale tak jak my niegodzących się na władzę kapitalizmu. Po zebraniu propozycji, w możliwie najszybszym terminie, rozpoczniemy dyskusję w mediach społecznościowych. Pragniemy również, zorganizować szereg konferencji w gronie anty kapitalistów z Polski i zagranicy.

Anna Grodzka - PPS Warszawa

Czesław Kulesza - PPS Warszawa

Robert Plebaniak - PPS Łódź

Piotr Lewandowski - PPS Wrocław